Tisdagen den 19 januari 2021

P9_TA(2021)0004

Utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler ***I

Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 19 januari 2021 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 654/2014 om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler (COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

(2021/C 456/27)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2019)0623),

— med beaktande av artiklarna 294.2 och 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C9-0197/2019),

— med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

— med beaktande av yttrande 2/15 från Europeiska unionens domstol ([1]),

— med beaktande av sin resolution av den 28 november 2019 om krisen avseende WTO:s överprövningsorgan ([2]),

— med beaktande av den preliminära överenskommelse som godkänts av det ansvariga utskottet enligt artikel 74.4 i arbetsordningen och det skriftliga åtagandet från rådets företrädare av den 4 november 2020 att godkänna parlamentets ståndpunkt i enlighet med artikel 294.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

— med beaktande av artikel 59 i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för internationell handel (A9-0133/2020).

1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen.

2. Europaparlamentet godkänner Europaparlamentets, rådets och kommissionens gemensamma uttalanden, som bifogas denna resolution.

3. Europaparlamentet tar del av kommissionens uttalanden, som bifogas denna resolution.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.

5. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

P9_TC1-COD(2019)0273

Europaparlamentets ståndpunkt fastställd vid första behandlingen den 19 januari 2021 inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/… om ändring av förordning (EU) nr 654/2014 om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler

(Eftersom det nåddes en överenskommelse mellan parlamentet och rådet, motsvarar parlamentets ståndpunkt den slutliga rättsakten, förordning (EU) 2021/167.)

([1]) ECLI:EU:C:2017:376.
([2]) Antagna texter, P9_TA(2019)0083.

Tisdagen den 19 januari 2021

BILAGA TILL LAGSTIFTNINGSRESOLUTIONEN

Gemensam förklaring från kommissionen, rådet och Europaparlamentet om ett instrument som avskräcker från och motverkar tredjeländers tvångsåtgärder

Kommissionen noterar parlamentets och medlemsstaternas oro vad gäller vissa tredjeländers praxis att försöka tvinga unionen och/eller dess medlemsstater att vidta eller dra tillbaka vissa åtgärder. Kommissionen instämmer i att detta slags praxis ger anledning till betydande oro. Kommissionen bekräftar att den har för avsikt att ytterligare undersöka ett möjligt instrument, som kan antas i syfte att avskräcka tredjeländer från att vidta tvångsåtgärder eller kompensera för sådana åtgärder och som gör det möjligt att snabbt anta motåtgärder till följd av sådana åtgärder. Kommissionen har för avsikt att fortsätta med sin bedömning och på grundval av denna, och med hänsyn tagen till alla relevanta omständigheter, kommer den att anta ett lagförslag om en mekanism som avskräcker från och kompenserar för detta slags tvångsåtgärder på ett sätt som är förenligt med internationell rätt. Såsom tillkännagivits i avsiktsförklaringen av den 16 september 2020 från kommissionens ordförande till parlamentets talman och rådets tjänstgörande ordförande kommer kommissionen under alla omständigheter att anta förslaget senast i slutet av 2021, eller tidigare om så är nödvändigt till följd av tvångsåtgärder vidtagna av tredjeländer.

Rådet och Europaparlamentet noterar kommissionens avsikt att lämna ett förslag till ett instrument som avskräcker från och motverkar tredjeländers tvångsåtgärder. Båda institutionerna är fast beslutna att fullgöra sin institutionella uppgift som medlagstiftare och att behandla förslaget i god tid, med hänsyn tagen till unionens skyldigheter enligt folkrätten och WTO-rätten samt till relevant utveckling i den internationella handeln.

Gemensam förklaring från Europaparlamentet, rådet och kommissionen

Unionen står fast vid sitt engagemang för en multilateral strategi för tvistlösning, regelbaserad handel och internationellt samarbete för att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling. Unionen kommer att samarbeta i alla insatser för att få till stånd en reform av WTO:s tvistlösningsmekanism som garanterar att WTO:s överprövningsorgan kan fungera ändamålsenligt.

Uttalanden från kommissionen

1. **Kommissionens förklaring om efterlevnad av internationell rätt**

När unionen inleder en tvist mot en annan medlem i Världshandelsorganisationen (WTO) inom ramen för överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning (nedan kallad *överenskommelsen)* kommer kommissionen att vidta alla rimliga åtgärder för att så snart som möjligt få den medlemmen att gå med på att ett skiljeförfarande i enlighet med artikel 25 i överenskommelsen används som ett interimistiskt överklagandeförfarande, vilket ska ha de viktigaste funktionerna i ett överklagande vid överprövningsorganet (interimsarrangemang för skiljedom), så länge överprövningsorganet inte till fullo återupptagit sina uppgifter i enlighet med artikel 17 i överenskommelsen.

När kommissionen antar en genomförandeakt i enlighet med artikel 3aa i förordningen ska den agera i överensstämmelse med kraven i den internationella rätten om motåtgärder, såsom kodifierat i FN:s folkrättskommission i dess bestämmelser om staters ansvar för folkrättsstridiga handlingar.

Innan kommissionen antar en genomförandeakt i enlighet med artikel 3aa ska den uppmana den berörda WTO-medlemmen att genomföra WTO-panelens avgöranden och rekommendationer, underrätta WTO-medlemmen om att unionen har för avsikt att vidta motåtgärder och på nytt uppge att den är öppen för att förhandla om en ömsesidigt godtagbar lösning i överensstämmelse med kraven i överenskommelsen.

Om kommissionen redan antagit en genomförandeakt i enlighet med artikel 3aa kommer den att avbryta tillämpningen av denna akt om överprövningsorganet återupptar sina uppgifter i enlighet med artikel 17 i det berörda fallet eller om ett interimistiskt överklagandeförfarande inleds, under förutsättning att förfarandet genomförs med ärligt uppsåt.

2. **Uttalande från kommissionen**

Kommissionen välkomnar antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 654/2014.

Kommissionen erinrar om det uttalande den gjorde i samband med antagandet av den ursprungliga förordningen, bland annat att sådana genomförandeakter som kommissionen har befogenhet att anta bör utformas på grundval av objektiva kriterier och vara föremål för kontroll av medlemsstaterna. Vid utövandet av denna befogenhet har kommissionen för avsikt att agera i enlighet med det uttalande den gjorde i samband med antagandet av den ursprungliga förordningen samt det här uttalandet.

Vid utarbetandet av utkast till genomförandeakter som påverkar handeln med tjänster eller handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter erinrar kommissionen om sina skyldigheter enligt artikel 9.1 a och bekräftar att den kommer att genomföra grundliga förhandssamråd i syfte att garantera att alla relevanta intressen och konsekvenser kommer till dess kännedom, kan delas med medlemsstaterna och beaktas vid ett eventuellt antagande av åtgärder. Vid dessa samråd kommer kommissionen att inhämta, och förväntar sig att ta emot, synpunkter från privata aktörer som berörs av eventuella handelspolitiska åtgärder som antas av unionen på dessa områden. På samma sätt kommer kommissionen även att inhämta, och förväntar sig också att ta emot, synpunkter från myndigheter som kan komma att genomföra eller påverkas av eventuella handelspolitiska åtgärder som unionen antar.

När det gäller åtgärder inom områdena handel med tjänster och handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter kommer i synnerhet synpunkter som lämnas av de av medlemsstaternas myndigheter som utformar och genomför lagstiftning som reglerar de berörda områdena att beaktas vid utarbetandet av utkast till genomförandeakter, bland annat deras synpunkter på hur eventuella handelspolitiska åtgärder skulle komma att fungera ihop med unionslagstiftningen och nationell lagstiftning. Även andra aktörer som påverkas av sådana handelspolitiska åtgärder kommer att ges tillfälle att lämna rekommendationer och framhålla problem vad gäller valet av och utformningen på de åtgärder som ska antas. Dessa synpunkter kommer att delas med medlemsstaterna när det gäller åtgärder som antas i enlighet med artikel 8 i förordningen. De regelbundna översyner som företas av sådana åtgärder under deras giltighetstid eller efter deras avslutande ska även ta hänsyn till de synpunkter som lämnas av medlemsstaternas myndigheter och privata aktörer rörande åtgärdernas genomförande i syfte att göra det möjligt att företa anpassningar om det skulle uppstå några problem.

Slutligen bekräftar kommissionen att den fäster stor vikt vid att se till att denna förordning fungerar som ett ändamålsenligt verktyg för att säkra genomdrivandet av unionens rättigheter enligt internationella handelsavtal, bland annat på områdena handel med tjänster och handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter. Följaktligen måste de åtgärder som väljs på dessa områden även säkerställa ett ändamålsenligt genomdrivande i överensstämmelse med unionens rättigheter så att de förmår de berörda tredjeländerna att följa reglerna och är förenliga med de tillämpliga internationella reglerna för den typ av genomdrivandeåtgärder som är tillåtna.

Förklaring från kommissionen

Vid antagandet av 2014 års förordning förpliktigade sig kommissionen att säkerställa ändamålsenlig kommunikation och utbyte av åsikter med Europaparlamentet och rådet vad gäller handelstvister som kan leda till att åtgärder antas i enlighet med förordningen och vad gäller genomdrivandeåtgärder generellt. Med beaktande av det övergripande målet om ett ändamålsenligt och effektivt genomdrivande av unionens rättigheter enligt unionens internationella handelsavtal kommer kommissionen att fortsätta att främja och effektivisera sina kontakter med Europaparlamentet och rådet till ömsesidig nytta.

Kommissionen förbinder sig i synnerhet att, som ett led i sitt förstärkta genomdrivandesystem, undersöka påstådda fall av brott mot unionens internationella handelsavtal som tas upp av parlamentet, dess ledamöter eller utskott, eller av rådet på villkor att en sådan begäran åtföljs av styrkande bevisning. Kommissionen kommer att hålla parlamentet och rådet underrättade om resultaten av sitt förstärkta genomdrivandearbete.

Vid genomförandet av införandet av det förstärkta genomdrivandesystemet kommer kommissionen att fästa lika stor vikt vid påstådda brott mot bestämmelserna handel och hållbar utveckling i EU:s handelsavtal som vid påstådda brott mot marknadstillträdessystemen. Behandlingen av påstådda brott mot bestämmelserna om handel och hållbarhet kommer att integreras till fullo i systemet. Kommissionen kommer att prioritera de fall som är särskilt allvarliga med hänsyn till verkningarna för arbetstagarna eller miljön i ett handelssammanhang och som är relevanta för hela systemet och rättsligt välgrundade.

Kommissionen kommer att fortsätta att delta fullt ut särskilda sammanträden med de ansvariga parlamentsutskotten i syfte att utbyta åsikter om handelstvister och genomdrivandeåtgärder, bland annat vad gäller verkningarna för unionens företag. I detta sammanhang kommer kommissionen att fortsätta med sin rapportering genom att regelbundet tillhandahålla en lägesrapport om alla pågående tvister och utan dröjsmål lämna information om viktig händelseutveckling i samband med tvister, varvid denna information samtidigt ska delas med medlemsstaterna. Denna rapportering och informationsdelning kommer att ske genom de ansvariga kommittéerna och utskotten i rådet och parlamentet.

Kommissionen kommer samtidigt även att hålla Europaparlamentet och rådet regelbundet underrättade om sådan internationell utveckling som kan leda till situationer som medför att åtgärder behöver antas i enlighet med förordningen.

Slutligen bekräftar kommissionen sitt åtagande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 att till parlamentet och rådet skyndsamt överlämna de utkast till genomförandeakter som den förelägger medlemsstaternas kommitté samt de slutgiltiga utkasten till genomförandeakter efter kommitténs yttrande. Detta ska administreras via kommittéregistret.